

Zakon o zaštiti građana Crne Gore na radu u inostranstvu

+ **Vidi:**

čl. 1. Zakona - 73/2010-11.

Zakon je objavljen u "Službenom listu RCG", br. 11/2004 i "Službenom listu CG", br. 35/2013 (pogledaj i čl. 16). Vidi: čl. 117. Zakona - 40/2011-1. Vidi: čl. 1. Zakona - 73/2010-11.

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet regulisanja

Član 1

Zaštita građana Crne Gore na radu u inostranstvu (u daljem tekstu: građani) u postupku zapošljavanja kod inostranih poslodavaca i prilikom povratka u Crnu Goru (u daljem tekstu: Republika) i zaštita članova njihovih porodica ostvaruje se na osnovu ovog zakona, međunarodnih ugovora o zapošljavanju, socijalnom osiguranju, migracijama i o naučnoj, tehničkoj i prosvjetno-kulturnoj i drugoj saradnji i drugih ugovora o zapošljavanju i socijalnom osiguranju.

+ **Vidi:**

čl. 1. Zakona - 73/2010-11.

Zapošljavanje kod inostranog poslodavca

Član 2

Pod zapošljavanjem i radom kod inostranog poslodavca, u smislu ovog zakona, smatra se:

- 1) posredovanje u zapošljavanju građana Crne Gore kod inostranog poslodavca;
- 2) upućivanje zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo od strane privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika (u daljem tekstu: domaći poslodavac), radi obavljanja privrednih i drugih djelatnosti, stručnog osposobljavanja, usavršavanja i ostvarivanja drugih vidova poslovno-tehničke saradnje;
- 3) upućivanje građana u inostranstvo po osnovu međunarodne naučne, tehničke i prosvjetno-kulturne saradnje.

+ **Vidi:**

čl. 1. Zakona - 35/2013-26.

Jednak tretman

Član 3

Zaštita građana na radu kod inostranog poslodavca, u smislu ovog zakona, obuhvata: najmanje jednak tretman u pogledu uslova rada, zaštite na radu, zarada i prava po osnovu rada sa državljanima države zaposlenja, obezbjeđivanje dozvola za rad i boravak; zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu; penzijsko i invalidsko osiguranje i prava iz osiguranja o zaštiti porodice; osiguranje za slučaj nezaposlenosti i informisanje o mogućnosti i načinu ostvarivanja drugih ekonomsko-socijalnih, kulturnih, građanskih i političkih prava.

Nadležnost organa

Član 4

- brisan -

+ **Vidi:**

čl. 2. Zakona - 35/2013-26.

Evidencija

Član 5

Evidencija o građanima Republike na radu u inostranstvu vodi se u skladu sa zakonom.

II. USLOVI I POSTUPAK ZAPOŠLJAVANJA KOD INOSTRANOG POSLODAVCA

Prijava potrebe za zapošljavanjem

Član 6

Zaštita u postupku zapošljavanja kod inostranog poslodavca ostvaruje se u skladu sa članom 1 ovog zakona i na osnovu prijave potrebe za zapošljavanjem kod inostranog poslodavca.

Prijavu potrebe za zapošljavanjem kod inostranog poslodavca prima, objavljuje i realizuje Zavod za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod), odnosno agencije za zapošljavanje (u daljem tekstu: agencija).

Zavod, odnosno agencija dužni su da prijavu iz stava 2 ovog člana objave na svojoj oglasnoj tabli, internet stranici i najmanje u dva dnevna štampana medija koji se izdaju u Crnoj Gori.

+ **Vidi:**

čl. 3. Zakona - 35/2013-26.

Posredovanje kod inostranog poslodavca

Član 7

Građaninu se može posredovati pri zapošljavanju kod inostranog poslodavca, ako ne postoje zakonske smetnje za odlazak u inostranstvo.

Građaninu se ne može posredovati radi zapošljavanja kod inostranog poslodavca, ako mu, saglasno zakonu, međunarodnom ugovoru, odnosno drugom ugovoru o zapošljavanju, nije obezbijedena zaštita iz člana 3 ovog zakona.

Prijava za posredovanje

Član 8

Građanin koji želi da se zaposli kod inostranog poslodavca, uz prijavu za posredovanje u zapošljavanju, podnosi i dokaze da ne postoje smetnje iz člana 7 stav 1 ovog zakona.

Obaveze Zavoda, odnosno agencije

Član 8a

Zavod, odnosno agencija dužni su da:

- poslove posredovanja u zapošljavanju u inostranstvu obavljaju u saradnji sa nadležnim organima države zaposlenja;
- građane upoznaju sa uslovima života i rada kod inostranog poslodavca i njihovim pravima i zaštitom po osnovu rada i boravka u inostranstvu;
- snose troškove prijevremenog povratka građana zbog nezakonitog posredovanja u zapošljavanju i davanja pogrešnih informacija o uslovima života i rada;
- informišu građane o mogućnostima i uslovima za zapošljavanje nakon povratka sa rada iz inostranstva.

+ **Vidi:**

čl. 4. Zakona - 35/2013-26.

Potpisivanje ugovora o radu prije odlaska na rad u inostranstvo

Član 9

Građanin koji prihvati zaposlenje potpisuje sa inostranim poslodavcem ugovor o radu prije odlaska na rad u inostranstvu.

Zavod, odnosno agencija obezbjeđuje građaninu, poslije potpisivanja ugovora iz stava 1 ovog člana, dokumenta potrebna za odlazak na rad kod inostranog poslodavca i neophodne dozvole za ulazak, rad i boravak u zemlji zaposlenja.

+ **Vidi:**

čl. 5. Zakona - 35/2013-26.

Informisanje radi povratka sa rada iz inostranstva

Član 10

- brisan -

+ **Vidi:**

čl. 6. Zakona - 35/2013-26.

Isprave o vremenu provedenom na radu u inostranstvu

Član 11

Zavod, odnosno agencija obezbijediće, u skladu sa međunarodnim ugovorima, odnosno drugim ugovorima o zapošljavanju, da inostrani poslodavac ili nadležni inostrani organ izda građaninu odgovarajuću ispravu o vremenu provedenom na radu na određenim poslovima i stečenoj kvalifikaciji, odnosno stručnoj osposobljenosti.

+ **Vidi:**

čl. 7. Zakona - 35/2013-26.

Obavezno osiguranje

Član 12

Građanin zaposlen u državi s kojom nije zaključen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju obavezno se osigurava u Republici na zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i osiguranje za slučaj nezaposlenosti, ako za to vrijeme nije obavežno osiguran kod stranog nosioca osiguranja ili ako on, odnosno članovi njegove porodice ta prava, prema propisima odnosne države, ne mogu ostvariti ili koristiti van teritorije te države.

Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i kad međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju s državom u kojoj je građanin zaposlen nije obezbijedena zdravstvena zaštita članovima njegove porodice koji žive u Republici.

III. UPUĆIVANJE NA RAD U INOSTRANSTVO OD STRANE DOMAĆIH POSLODAVACA

Zaštita po međunarodnom ugovoru o poslovnoj saradnji

Član 13

Zaposleni koje na privremeni rad u inostranstvo upućuje domaći poslodavac uživaju zaštitu u slučajevima:

- 1) izvođenja investicionih i drugih radova i pružanja usluga;
- 2) zapošljavanja u poslovnim jedinicama privrednih društava koje osniva domaći poslodavac;
- 3) stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

Upućivanje zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo po osnovama iz stava 1 ovog člana uređuje se ugovorom o poslovnoj saradnji između domaćeg poslodavca i stranog lica.

Zabrana ustupanja zaposlenih

Član 14

Domaći poslodavac ne može ugovorom zaključenim sa stranim licem predvidjeti ustupanje zaposlenih tom ili nekom drugom stranom licu.

Jednakost u ostvarivanju prava

Član 15

Zaposleni koje domaći poslodavac upućuje na privremeni rad u inostranstvo po osnovu iz člana 13 stav 1 ovog zakona imaju ista prava, obaveze i odgovornosti kao i zaposleni kod tog poslodavca u zemlji.

Zaposleni iz stava 1 ovog člana imaju prava na:

- 1) smještaj i ishranu po standardima važećim u državi u kojoj se izvode radovi, odnosno u skladu sa uslovima smještaja i ishrane utvrđenim kolektivnim ugovorom kod domaćeg poslodavca;
- 2) zaštitu na radu u skladu sa domaćim propisima, koja ne može biti manja od zaštite koja je obezbijedena propisima države u kojoj se izvode radovi.

Obaveze domaćeg poslodavca

Član 16

Domaći poslodavac je dužan da kolektivnim ugovorom, drugim aktom, odnosno ugovorom o radu utvrdi:

- 1) uslove pod kojima se, izuzetno, na privremeni rad u inostranstvo može uputiti zaposleni koji zasniva radni odnos na određeno vrijeme, kao i uslove za zasnivanje radnog odnosa sa državljaninom domicilne zemlje koji boravi u inostranstvu, odnosno u državi u kojoj se radovi izvode;
- 2) slučajeve kad zaposleni može odbiti upućivanje na privremeni rad u inostranstvo;
- 3) način izbora zaposlenog za rad u inostranstvu, raspoređivanje zaposlenog i trajanje rada u inostranstvu, pitanje zamjene zaposlenog koji radi u inostranstvu i njegovog raspoređivanja po povratku u zemlju;
- 4) raspored radnog vremena, početak i završetak radnog vremena, slučajeve kad je zaposleni dužan da radi duže od punog radnog vremena i korišćenje slobodnih dana i godišnjeg odmora.

+ **Vidi:**

čl. 8. Zakona - 35/2013-26.

Obavještanje nadležnog organa

Član 17

Domaći poslodavac koji upućuje zaposlene na privremeni rad u inostranstvo iz člana 13 stav 1 ovog zakona dužan je da, najkasnije 15 dana prije upućivanja, obavijesti organ državne uprave nadležan za poslove rada (u daljem tekstu: Ministarstvo) da su ispunjeni uslovi za njihovo upućivanje na privremeni rad u inostranstvo.

Uz obavještenje iz stava 1 ovog člana, domaći poslodavac prilaže: ovjereni izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata za obavljanje odgovarajuće djelatnosti u inostranstvu; ugovor o poslovnoj saradnji; kolektivni ugovor i spisak zaposlenih koje upućuje.

Ministarstvo može tražiti od domaćeg poslodavca dopunu dokaza o ispunjavanju uslova iz čl. 15 i 16 ovog zakona, ako se iz ugovora o poslovnoj saradnji, kolektivnog ugovora, drugog akta, odnosno ugovora o radu ne može utvrditi da su ispunjeni svi uslovi.

+ **Vidi:**

čl. 9. Zakona - 35/2013-26.

Posebna zaštita

Član 18

Ako je propisima strane države utvrđeno da se i na zaposlene u poslovnim jedinicama domaćih poslodavaca obavezno primjenjuju određeni vidovi zaštite, uključujući zaštitu na radu i minimalnu zaradu, kojima se ovim zaposlenim obezbjeđuju veća prava, domaći poslodavac je dužan da svojim aktom uredi ta pitanja, tako da zaposlenom obezbijedi zaštitu koja ne može biti manja od zaštite koja je obezbijedena propisima države u kojoj se radovi izvode.

+ **Vidi:**

čl. 10. Zakona - 35/2013-26.

Osiguranje zaposlenih

Član 19

Domaći poslodavac koji upućuje zaposlene na privremeni rad u inostranstvo na osnovu člana 13 stav 1 ovog zakona obezbjeđuje zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i osiguranje za slučaj

nezaposlenosti, isključujući dvostruko osiguranje, osim ako zaposleni, odnosno članovi njegove porodice ta prava, prema propisima odnosne države, ne mogu ostvarivati ili koristiti van teritorije te države.

Primjena propisa o osiguranju

Član 20

Domaći poslodavac koji upućuje zaposlenog na rad u državu s kojom je zaključen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ne može osigurati zaposlenog u Republici dok ne dobije saglasnost od nadležnog inostranog organa za njegovo oslobađanje od primjene propisa o socijalnom osiguranju države zaposlenja.

Informisanje o uslovima rada

Član 21

- brisan -

+ **Vidi:**

[čl. 11. Zakona - 35/2013-26.](#)

IV. UPUĆIVANJE NA RAD U INOSTRANSTVO RADI NAUČNE, TEHNIČKE I PROSVJETNO-KULTURNE SARADNJE

Način upućivanja

Član 22

Radi ostvarivanja naučne, tehničke i prosvjetno-kulturne saradnje Republike sa drugim državama, kao i sa međunarodnim organizacijama, građani se mogu upućivati na rad u inostranstvo kao pojedinci ili u okviru naučne ili stručne ekipe.

+ **Vidi:**

[čl. 12. Zakona - 35/2013-26.](#)

Ugovor o upućivanju na rad

Član 23

Upućivanje građana na rad u inostranstvo po osnovu člana 22 ovog zakona vrši se ako je obezbijeđena zaštita iz člana 3 ovog zakona.

Organ, odnosno organizacija nadležna za sprovođenje međunarodnog ugovora o naučnoj, tehničkoj i prosvjetno-kulturnoj saradnji zaključuje sa građaninom ugovor o upućivanju na rad u svojstvu stručnjaka.

Ugovorom iz stava 2 ovog člana utvrđuje se: vrsta posla; period angažovanja; međusobna prava i obaveze, uključujući i prava iz socijalnog osiguranja; način ostvarivanja i zaštita tih prava, u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorom.

IVa. SADRŽAJ I NAČIN VOĐENJA EVIDENCIJA

Sadržaj evidencija

Član 23 a

Evidencija o građanima Crne Gore na radu u inostranstvu sadrži podatke o:

- građanima koji su se zaposlili u inostranstvu posredstvom Zavoda, odnosno agencije ili bez njihovog posredovanja i upućivanja, a svoje zapošljavanje u inostranstvu prijave Zavodu ili agenciji;
- zaposlenim licima koja domaći poslodavac upućuje na privremeni rad u inostranstvo;
- građanima koji su upućeni po osnovu međunarodne naučne, tehničke i prosvjetno-kulturne saradnje.

Evidenciju iz stava 1 al. 1 i 2 ovog člana vodi Zavod, a evidenciju iz stava 1 alineja 3 ovog člana organ, odnosno organizacija nadležna za sprovođenje međunarodnog ugovora o naučnoj, tehničkoj i prosvjetno-kulturnoj saradnji.

+ **Vidi:**

čl. 13. Zakona - 35/2013-26.

Vodenje evidencija

Član 23 b

Evidencija o građanima Crne Gore na radu u inostranstvu za pojedinog građanina počinje da se vodi danom njegovog odlaska na rad u inostranstvo, a prestaje danom prijavljivanja povratka sa rada iz inostranstva, penzionisanja, smrti i drugih razloga u skladu sa zakonom.

Obavještanje

Član 23 c

Agencija i domaći poslodavac dostavljaju Zavodu podatke o licima koja se zapošljavaju, odnosno upućuju u inostranstvo, njihovom broju i strukturi i druge podatke u vezi sa zapošljavanjem i radom u inostranstvu.

Izveštaji iz evidencije o građanima Crne Gore na radu u inostranstvu dostavljaju se polugodišnje Ministarstvu.

V. NADZOR

Nadzorni organ

Član 24

Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora, u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim posebnim zakonom.

+ **Vidi:**

čl. 14. Zakona - 35/2013-26.

VI. KAZNENE ODREDBE

Kazne za prekršaje

Član 25

Novčanom kaznom od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) prijavu potrebe za zapošljavanje kod inostranog poslodavca ne objavi na svojoj oglasnoj tabli, internet stranici i najmanje u dva dnevna štampana medija koji se izdaju u Crnoj Gori (član 6 stav 3);
- 2) poslove posredovanja zapošljavanja u inostranstvu ne obavlja u saradnji sa nadležnim organima države zaposlenja (član 8a alineja 1);
- 3) ugovorom zaključenim sa stranim licem predvidi ustupanje zaposlenih tom ili nekom drugom stranom licu (član 14);
- 4) najkasnije 15 dana prije upućivanja zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo iz člana 13 stav 1 ovog zakona ne obavijesti Ministarstvo da su ispunjeni uslovi za njihovo upućivanje na privremeni rad u inostranstvo (član 17 stav 1);
- 5) određene vidove zaštite zaposlenih (zaštita na radu i minimalna zarada) uredi tako da zaposlenom ne obezbijedi zaštitu koja ne može biti manja od zaštite koja je obezbijedena propisima države u kojoj se radovi izvode (član 18);
- 6) zaposlenom koji je upućen na privremeni rad u inostranstvo na osnovu člana 13 stav 1 ovog zakona ne obezbijedi zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i osiguranje za slučaj nezaposlenosti, isključujući dvostruko osiguranje, osim ako zaposleni, odnosno članovi njegove porodice ta prava, prema propisima odnosne države, ne mogu ostvariti i koristiti van njene teritorije (član 19);
- 7) osigura zaposlenog upućenog na rad u državu s kojom postoji zaključen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju bez saglasnosti nadležnog inostranog organa za oslobađanje od primjene propisa o socijalnom osiguranju države zaposlenja (član 20);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 2,3,4,5 i 6 ovog člana može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od tri mjeseca do šest mjeseci.

+ **Vidi:**

[čl. 117. Zakona - 40/2011-34.](#)

[čl. 15. Zakona - 35/2013-26.](#)

VII. PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Primjena propisa

Član 26

Građani koji su upućeni na rad u inostranstvo po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona zaštitu prava po osnovu rada u inostranstvu ostvarivaće po tim propisima, do povratka sa rada iz inostranstva.

Stupanje na snagu

Član 27

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

OSNOVNI TEKST

Na osnovu člana 88 tačke 2 Ustava Republike Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o zaštiti građana Republike Crne Gore na radu u inostranstvu

Proglašava se Zakon o zaštiti građana Republike Crne Gore na radu u inostranstvu, koji je donijela Skupština Republike Crne Gore, na sjednici prvog vanrednog zasijedanja u 2004. godini, dana 16. februara 2004. godine.

Broj: 01- 232/2

Podgorica, 17.02.2004. godine

Predsjednik Republike Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Zakon o zaštiti građana Republike Crne Gore na radu u inostranstvu

Zakon je objavljen u "Službenom listu RCG", br. 11/2004 od 20.2.2004. godine.

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet regulisanja

Član 1

Zaštita građana Republike Crne Gore na radu u inostranstvu (u daljem tekstu: građani) u postupku zapošljavanja kod inostranih poslodavaca i prilikom povratka u Republiku Crnu Goru (u daljem tekstu: Republika) i zaštita članova njihovih porodica ostvaruje se na osnovu ovog zakona, međunarodnih ugovora o zapošljavanju, socijalnom osiguranju, migracijama i o naučnoj, tehničkoj i prosvjetno-kulturnoj i drugoj saradnji i drugih ugovora o zapošljavanju i socijalnom osiguranju.

Zapošljavanje kod inostranog poslodavca

Član 2

Pod zapošljavanjem kod inostranog poslodavca, u smislu ovog zakona, smatra se upućivanje zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo od strane privrednog društva, drugog pravnog lica i

preduzetnika (u daljem tekstu: domaći poslodavac), radi obavljanja privrednih i drugih djelatnosti, stručnog osposobljavanja, usavršavanja i ostvarivanja drugih vidova poslovno-tehničke saradnje i upućivanje građana u inostranstvo po osnovu međunarodne naučne, tehničke i prosvjetno-kulturne saradnje.

Jednak tretman

Član 3

Zaštita građana na radu kod inostranog poslodavca, u smislu ovog zakona, obuhvata: najmanje jednak tretman u pogledu uslova rada, zaštite na radu, zarada i prava po osnovu rada sa državljanima države zaposlenja, obezbjeđivanje dozvola za rad i boravak; zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu; penzijsko i invalidsko osiguranje i prava iz osiguranja o zaštiti porodice; osiguranje za slučaj nezaposlenosti i informisanje o mogućnosti i načinu ostvarivanja drugih ekonomsko-socijalnih, kulturnih, građanskih i političkih prava.

Nadležnost organa

Član 4

Poslove u vezi sa zaštitom i zapošljavanjem građana pri odlasku, za vrijeme rada, boravka i pri povratku sa rada u inostranstvu obavljaju organi određeni ovim zakonom.

Evidencija

Član 5

Evidencija o građanima Republike na radu u inostranstvu vodi se u skladu sa zakonom.

II. USLOVI I POSTUPAK ZAPOŠLJAVANJA KOD INOSTRANOG POSLODAVCA

Ponuda za zapošljavanje

Član 6

Zaštita u postupku zapošljavanja kod inostranog poslodavca ostvaruje se u skladu sa članom 1 ovog zakona i ponudom za zapošljavanje kod inostranog poslodavca.

Ponudu za zapošljavanje kod inostranog poslodavca prima, objavljuje i realizuje Zavod za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod za zapošljavanje).

Zavod za zapošljavanje dužan je da ponudu iz stava 2 ovog člana javno oglasi, po pribavljenoj saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove rada.

Posredovanje kod inostranog poslodavca

Član 7

Građaninu se može posredovati pri zapošljavanju kod inostranog poslodavca, ako ne postoje zakonske smetnje za odlazak u inostranstvo.

Građaninu se ne može posredovati radi zapošljavanja kod inostranog poslodavca, ako mu, saglasno zakonu, međunarodnom ugovoru, odnosno drugom ugovoru o zapošljavanju, nije obezbijedena zaštita iz

člana 3 ovog zakona.

Prijava za posredovanje

Član 8

Građanin koji želi da se zaposli kod inostranog poslodavca, uz prijavu za posredovanje u zapošljavanju, podnosi i dokaze da ne postoje smetnje iz člana 7 stav 1 ovog zakona.

Potpisivanje ugovora o radu prije odlaska na rad u inostranstvo

Član 9

Građanin koji prihvati zaposlenje potpisuje sa inostranim poslodavcem ugovor o radu prije odlaska na rad u inostranstvu.

Zavod za zapošljavanje obezbjeđuje građaninu, poslije potpisivanja ugovora iz stava 1 ovog člana, dokumenta potrebna za odlazak na rad kod inostranog poslodavca i neophodne dozvole za ulazak, rad i boravak u zemlji zaposlenja.

Informisanje radi povratka sa rada iz inostranstva

Član 10

Zavod za zapošljavanje informiše građane o mogućnostima i uslovima za zapošljavanje u Republici, stručnom osposobljavanju, prekvalifikaciji i dokvalifikaciji radi povratka i uslovima pod kojima država zaposlenja ili međunarodne organizacije i fondovi učestvuju u stvaranju finansijskih, materijalnih i drugih uslova za zapošljavanje građana koji se vraćaju sa rada iz inostranstva.

Isprave o vremenu provedenom na radu u inostranstvu

Član 11

Zavod za zapošljavanje obezbijediće, u skladu sa međunarodnim ugovorima, odnosno drugim ugovorima o zapošljavanju, da inostrani poslodavac ili nadležni inostrani organ izda građaninu odgovarajuću ispravu o vremenu provedenom na radu na određenim poslovima i stečenoj kvalifikaciji, odnosno stručnoj osposobljenosti.

Obavezno osiguranje

Član 12

Građanin zaposlen u državi s kojom nije zaključen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju obavezno se osigurava u Republici na zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i osiguranje za slučaj nezaposlenosti, ako za to vrijeme nije obavezno osiguran kod stranog nosioca osiguranja ili ako on, odnosno članovi njegove porodice ta prava, prema propisima odnosne države, ne mogu ostvariti ili koristiti van teritorije te države.

Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i kad međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju s državom u kojoj je građanin zaposlen nije obezbijedena zdravstvena zaštita članovima njegove porodice koji žive u Republici.

III. UPUĆIVANJE NA RAD U INOSTRANSTVO OD STRANE DOMAĆIH POSLODAVACA

Zaštita po međunarodnom ugovoru o poslovnoj saradnji

Član 13

Zaposleni koje na privremeni rad u inostranstvo upućuje domaći poslodavac uživaju zaštitu u slučajevima:

- 1) izvođenja investicionih i drugih radova i pružanja usluga;
- 2) zapošljavanja u poslovnim jedinicama privrednih društava koje osniva domaći poslodavac;
- 3) stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

Upućivanje zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo po osnovama iz stava 1 ovog člana uređuje se ugovorom o poslovnoj saradnji između domaćeg poslodavca i stranog lica.

Zabrana ustupanja zaposlenih

Član 14

Domaći poslodavac ne može ugovorom zaključenim sa stranim licem predvidjeti ustupanje zaposlenih tom ili nekom drugom stranom licu.

Jednakost u ostvarivanju prava

Član 15

Zaposleni koje domaći poslodavac upućuje na privremeni rad u inostranstvo po osnovu iz člana 13 stav 1 ovog zakona imaju ista prava, obaveze i odgovornosti kao i zaposleni kod tog poslodavca u zemlji.

Zaposleni iz stava 1 ovog člana imaju prava na:

- 1) smještaj i ishranu po standardima važećim u državi u kojoj se izvode radovi, odnosno u skladu sa uslovima smještaja i ishrane utvrđenim kolektivnim ugovorom kod domaćeg poslodavca;
- 2) zaštitu na radu u skladu sa domaćim propisima, koja ne može biti manja od zaštite koja je obezbijedena propisima države u kojoj se izvode radovi.

Obaveze domaćeg poslodavca

Član 16

Domaći poslodavac je dužan da svojim kolektivnim ugovorom, u skladu sa zakonom, utvrdi:

- 1) uslove pod kojima se, izuzetno, na privremeni rad u inostranstvo može uputiti zaposleni koji zasniva radni odnos na određeno vrijeme, kao i uslove za zasnivanje radnog odnosa sa državljaninom domicilne zemlje koji boravi u inostranstvu, odnosno u državi u kojoj se radovi izvode;
- 2) slučajeve kad zaposleni može odbiti upućivanje na privremeni rad u inostranstvo;
- 3) način izbora zaposlenog za rad u inostranstvu, raspoređivanje zaposlenog i trajanje rada u inostranstvu, pitanje zamjene zaposlenog koji radi u inostranstvu i njegovog raspoređivanja po povratku u zemlju;
- 4) raspored radnog vremena, početak i završetak radnog vremena, slučajeve kad je zaposleni dužan da radi duže od punog radnog vremena i korišćenje slobodnih dana i godišnjeg odmora.

Obavještanje nadležnog organa

Član 17

Domaći poslodavac koji upućuje zaposlene na privremeni rad u inostranstvo po osnovu iz člana 13 stav 1 ovog zakona dužan je da, najkasnije 30 dana prije upućivanja, obavijesti ministarstvo nadležno za poslove rada da su ispunjeni uslovi za njihovo upućivanje na privremeni rad u inostranstvo.

Uz obavještenje iz stava 1 ovog člana, domaći poslodavac prilaže: ovjereni izvod iz Centralnog registra privrednog suda za obavljanje odgovarajuće djelatnosti u inostranstvu; ugovor o poslovnoj saradnji; kolektivni ugovor i spisak zaposlenih koje upućuje.

Ministarstvo nadležno za poslove rada može tražiti od domaćeg poslodavca dopunu dokaza o ispunjavanju uslova iz čl. 15 i 16 ovog zakona, ako se iz ugovora o poslovnoj saradnji i kolektivnog ugovora poslodavca ne može utvrditi da su ispunjeni svi uslovi.

Posebna zaštita

Član 18

Ako je propisima strane države utvrđeno da se i na zaposlene u poslovnim jedinicama domaćih poslodavaca obavezno primjenjuju određeni vidovi zaštite, uključujući zaštitu na radu i garantovanu zaradu, kojima se ovim zaposlenim obezbjeđuju veća prava, domaći poslodavac je dužan da svojim aktom uredi ta pitanja, tako da zaposlenom obezbijedi zaštitu koja ne može biti manja od zaštite koja je obezbijedena propisima države u kojoj se radovi izvode.

Osiguranje zaposlenih

Član 19

Domaći poslodavac koji upućuje zaposlene na privremeni rad u inostranstvo na osnovu člana 13 stav 1 ovog zakona obezbjeđuje zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i osiguranje za slučaj nezaposlenosti, isključujući dvostruko osiguranje, osim ako zaposleni, odnosno članovi njegove porodice ta prava, prema propisima odnosne države, ne mogu ostvarivati ili koristiti van teritorije te države.

Primjena propisa o osiguranju

Član 20

Domaći poslodavac koji upućuje zaposlenog na rad u državu s kojom je zaključen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ne može osigurati zaposlenog u Republici dok ne dobije saglasnost od nadležnog inostranog organa za njegovo oslobađanje od primjene propisa o socijalnom osiguranju države zaposlenja.

Informisanje o uslovima rada

Član 21

Domaći poslodavac koji upućuje zaposlene na rad u inostranstvo dužan je da ministarstvo nadležno za poslove rada, na njegov zahtjev, upozna sa uslovima upućivanja zaposlenih na rad u inostranstvo i njihovom zaštitom po osnovu rada i boravka u inostranstvu.

Izveštaj o izvršenom uvidu iz stava 1 ovog člana dostavlja se domaćem poslodavcu kod kojeg je izvršen uvid.

Domaći poslodavac iz stava 2 ovog člana dužan je da dostavljeni izvještaj razmotri i o preduzetim mjerama obavijesti organ iz stava 1 ovog člana.

IV. UPUĆIVANJE NA RAD U INOSTRANSTVO RADI NAUČNE, TEHNIČKE I PROSVJETNO-KULTURNE SARADNJE

Način upućivanja

Član 22

Radi ostvarivanja naučne, tehničke i prosvjetno-kulturne saradnje Republike sa drugim državama, kao i sa međunarodnim organizacijama, građani se mogu upućivati na rad u inostranstvo kao pojedinci ili u okviru stručne ekipe.

Ugovor o upućivanju na rad

Član 23

Upućivanje građana na rad u inostranstvo po osnovu člana 22 ovog zakona vrši se ako je obezbijeđena zaštita iz člana 3 ovog zakona.

Organ, odnosno organizacija nadležna za sprovođenje međunarodnog ugovora o naučnoj, tehničkoj i prosvjetno-kulturnoj saradnji zaključuje sa građaninom ugovor o upućivanju na rad u svojstvu stručnjaka.

Ugovorom iz stava 2 ovog člana utvrđuje se: vrsta posla; period angažovanja; međusobna prava i obaveze, uključujući i prava iz socijalnog osiguranja; način ostvarivanja i zaštita tih prava, u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorom.

V. NADZOR

Nadzorni organ

Član 24

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove rada, preko inspekcije rada.

U vršenju nadzora inspektor rada ima obaveze i ovlašćenja utvrđena zakonom.

VI. KAZNENE ODREDBE

Kazne za prekršaje

Član 25

Novčanom kaznom u iznosu od pedesetostrukog do dvjestostrukog iznosa najniže cijene rada u Republici, kazniće se za prekršaj Zavod za zapošljavanje, poslodavac sa svojstvom pravnog lica ili preduzetnik, ako:

- 1) objavi oglas o ponudi za zapošljavanje građana Republike kod inostranog poslodavca bez saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove rada (član 6 stav 3);
- 2) zaključi ugovor o ustupanju svojih zaposlenih stranom licu (član 14);
- 3) ne postupi u skladu sa članom 16 ovog zakona;

4) u roku od 30 dana prije upućivanja zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo ne obavijesti ministarstvo nadležno za poslove rada da su ispunjeni uslovi za njihovo upućivanje (član 17 stav 1);

5) određene vidove zaštite zaposlenih (zaštita na radu i garantovana zarada) uredi tako da zaposlenom ne obezbjeđuje minimum zaštite utvrđene propisima države u kojoj se radovi izvode (član 18);

6) zaposlenom koji je upućen na privremeni rad u inostranstvo ne obezbijedi zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i osiguranje za slučaj nezaposlenosti, isključujući dvostruko osiguranje, osim ako zaposleni, odnosno članovi njegove porodice ta prava, prema propisima odnosno države, ne mogu ostvariti i koristiti van njene teritorije (član 19);

7) osigura zaposlenog upućenog na rad u državu s kojom postoji zaključen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju bez saglasnosti nadležnog inostranog organa za oslobađanje od primjene propisa o socijalnom osiguranju države zaposlenja (član 20).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u Zavodu za zapošljavanje i odgovorno lice kod poslodavca novčanom kaznom od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Republici.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 2, 3, 4, 5 i 6 ovog člana može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od tri mjeseca do jedne godine.

VII. PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Primjena propisa

Član 26

Građani koji su upućeni na rad u inostranstvo po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona zaštitu prava po osnovu rada u inostranstvu ostvarivaće po tim propisima, do povratka sa rada iz inostranstva.

Stupanje na snagu

Član 27

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

IZMENE

Član 117 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje

*Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 40/2011 od
8.8.2011. godine.*

Član 117

U Zakonu o zaštiti građana Crne Gore na radu u inostranstvu ("Službeni list RCG", br. 11/04) u članu 25 uvodna rečenica stava 1 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:".

Stav 2 mijenja se i glasi:

"Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30 eura do 2.000 eura.".

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

"Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura".

U stavu 3, koji postaje stav 4, riječi "od tri mjeseca do jedne godine" zamjenjuju se riječima: "do šest mjeseci".

Član 1 Zakona o izmjenama Zakona i drugih propisa zbog ustavne promjene u nazivu države

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 73/2010 od 10.12.2010. godine.

Član 1

U zakonima i drugim propisima koji su doneseni prije Ustava Crne Gore:

- naziv: "Republika Crna Gora" zamjenjuje se nazivom: "Crna Gora";
- u nazivu državnih i drugih organa i u nazivu pojedinih akata riječ "Republika" briše se;
- naziv: "republički organ uprave" zamjenjuje se nazivom: "organ državne uprave";
- riječ "republički" zamjenjuje se riječju "državni" ili se briše.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti građana Crne Gore

na radu u inostranstvu

Proglašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti građana Crne Gore na radu u inostranstvu**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na osmoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2013. godini, dana 9. jula 2013. godine.

Broj: 01-1382/2

Podgorica, 19.07.2013. god.

Predsjednik Crne Gore,

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 2 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na osmoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2013. godini, dana 9. jula 2013. godine, donijela je

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti građana Crne Gore na radu u inostranstvu

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 35/2013 od 23.7.2013. godine, stupio je na snagu 31.7.2013.

Član 1

U Zakonu o zaštiti građana Crne Gore na radu u inostranstvu ("Službeni list RCG", broj 11/04 i "Službeni list CG" br. 73/10 i 40/11) član 2 mijenja se i glasi:

"Pod zapošljavanjem i radom kod inostranog poslodavca, u smislu ovog zakona, smatra se:

- 1) posredovanje u zapošljavanju građana Crne Gore kod inostranog poslodavca;
- 2) upućivanje zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo od strane privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika (u daljem tekstu: domaći poslodavac), radi obavljanja privrednih i drugih djelatnosti, stručnog osposobljavanja, usavršavanja i ostvarivanja drugih vidova poslovno-tehničke saradnje;
- 3) upućivanje građana u inostranstvo po osnovu međunarodne naučne, tehničke i prosvjetno-kulturne saradnje."

Član 2

Član 4 briše se.

Član 3

Član 6 mijenja se i glasi:

"Prijava potrebe za zapošljavanjem"

Zaštita u postupku zapošljavanja kod inostranog poslodavca ostvaruje se u skladu sa članom 1 ovog zakona i na osnovu prijave potrebe za zapošljavanjem kod inostranog poslodavca.

Prijavu potrebe za zapošljavanjem kod inostranog poslodavca prima, objavljuje i realizuje Zavod za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod), odnosno agencije za zapošljavanje (u daljem tekstu: agencija).

Zavod, odnosno agencija dužni su da prijavu iz stava 2 ovog člana objave na svojoj oglasnoj tabli, internet stranici i najmanje u dva dnevna štampana medija koji se izdaju u Crnoj Gori."

Član 4

Poslije člana 8 dodaje se novi član koji glasi:

"Obaveze Zavoda, odnosno agencije"

Član 8a

Zavod, odnosno agencija dužni su da:

- poslove posredovanja u zapošljavanju u inostranstvu obavljaju u saradnji sa nadležnim organima države zaposlenja;
- građane upoznaju sa uslovima života i rada kod inostranog poslodavca i njihovim pravima i zaštitom po osnovu rada i boravka u inostranstvu;
- snose troškove prijevremenog povratka građana zbog nezakonitog posredovanja u zapošljavanju i davanja pogrešnih informacija o uslovima života i rada;
- informišu građane o mogućnostima i uslovima za zapošljavanje nakon povratka sa rada iz inostranstva."

Član 5

U članu 9 stav 2 riječi: "Zavod za zapošljavanje" zamjenjuju se riječima: "Zavod, odnosno agencija".

Član 6

Član 10 briše se.

Član 7

U članu 11 riječi: "Zavod za zapošljavanje" zamjenjuju se riječima: "Zavod, odnosno agencija".

Član 8

U članu 16 uvodna rečenica stava 1 mijenja se i glasi:

"Domaći poslodavac je dužan da kolektivnim ugovorom, drugim aktom, odnosno ugovorom o radu utvrdi:".

Član 9

U članu 17 stav 1 mijenja se i glasi:

"Domaći poslodavac koji upućuje zaposlene na privremeni rad u inostranstvo iz člana 13 stav 1 ovog zakona dužan je da, najkasnije 15 dana prije upućivanja, obavijesti organ državne uprave nadležan za

poslove rada (u daljem tekstu: Ministarstvo) da su ispunjeni uslovi za njihovo upućivanje na privremeni rad u inostranstvo."

U stavu 2 riječi: "Centralnog registra privrednog suda" zamjenjuju se riječima: "Centralnog registra privrednih subjekata".

Stav 3 mijenja se i glasi:

"Ministarstvo može tražiti od domaćeg poslodavca dopunu dokaza o ispunjavanju uslova iz čl. 15 i 16 ovog zakona, ako se iz ugovora o poslovnoj saradnji, kolektivnog ugovora, drugog akta, odnosno ugovora o radu ne može utvrditi da su ispunjeni svi uslovi."

Član 10

U članu 18 riječi: "garantovanu zaradu" zamjenjuju se riječima: "minimalnu zaradu".

Član 11

Član 21 briše se.

Član 12

U članu 22 poslije riječi: "u okviru" dodaju se riječi: "naučne ili".

Član 13

Poslije člana 23 dodaje se novo poglavlje i tri nova člana koji glase:

"IVa. SADRŽAJ I NAČIN VOĐENJA EVIDENCIJA

Sadržaj evidencija

Član 23 a

Evidencija o građanima Crne Gore na radu u inostranstvu sadrži podatke o:

- građanima koji su se zaposlili u inostranstvu posredstvom Zavoda, odnosno agencije ili bez njihovog posredovanja i upućivanja, a svoje zapošljavanje u inostranstvu prijave Zavodu ili agenciji;
- zaposlenim licima koja domaći poslodavac upućuje na privremeni rad u inostranstvo;
- građanima koji su upućeni po osnovu međunarodne naučne, tehničke i prosvjetno-kulturne saradnje.

Evidenciju iz stava 1 al. 1 i 2 ovog člana vodi Zavod, a evidenciju iz stava 1 alineja 3 ovog člana organ, odnosno organizacija nadležna za sprovođenje međunarodnog ugovora o naučnoj, tehničkoj i prosvjetno-kulturnoj saradnji.

Vođenje evidencija

Član 23 b

Evidencija o građanima Crne Gore na radu u inostranstvu za pojedinog građanina počinje da se vodi danom njegovog odlaska na rad u inostranstvo, a prestaje danom prijavljivanja povratka sa rada iz inostranstva, penzionisanja, smrti i drugih razloga u skladu sa zakonom.

Obavještavanje

Član 23 c

Agencija i domaći poslodavac dostavljaju Zavodu podatke o licima koja se zapošljavaju, odnosno upućuju u inostranstvo, njihovom broju i strukturi i druge podatke u vezi sa zapošljavanjem i radom u inostranstvu.

Izveštaji iz evidencije o građanima Crne Gore na radu u inostranstvu dostavljaju se polugodišnje Ministarstvu."

Član 14

Član 24 mijenja se i glasi:

"Upravni nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijски nadzor nad primjenom ovog zakona vrši organ državne uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora, u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim posebnim zakonom."

Član 15

Član 25 mijenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) prijavu potrebe za zapošljavanje kod inostranog poslodavca ne objavi na svojoj oglasnoj tabli, internet stranici i najmanje u dva dnevna štampana medija koji se izdaju u Crnoj Gori (član 6 stav 3);

2) poslove posredovanja zapošljavanja u inostranstvu ne obavlja u saradnji sa nadležnim organima države zaposlenja (član 8a alineja 1);

3) ugovorom zaključenim sa stranim licem predvidi ustupanje zaposlenih tom ili nekom drugom stranom licu (član 14);

4) najkasnije 15 dana prije upućivanja zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo iz člana 13 stav 1 ovog zakona ne obavijesti Ministarstvo da su ispunjeni uslovi za njihovo upućivanje na privremeni rad u inostranstvo (član 17 stav 1);

5) određene vidove zaštite zaposlenih (zaštita na radu i minimalna zarada) uredi tako da zaposlenom ne obezbijedi zaštitu koja ne može biti manja od zaštite koja je obezbijedena propisima države u kojoj se radovi izvode (član 18);

6) zaposlenom koji je upućen na privremeni rad u inostranstvo na osnovu člana 13 stav 1 ovog zakona ne obezbijedi zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i osiguranje za slučaj nezaposlenosti, isključujući dvostruko osiguranje, osim ako zaposleni, odnosno članovi njegove porodice ta prava, prema propisima odnosne države, ne mogu ostvariti i koristiti van njene teritorije (član 19);

7) osigura zaposlenog upućenog na rad u državu s kojom postoji zaključen međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju bez saglasnosti nadležnog inostranog organa za oslobađanje od primjene propisa o socijalnom osiguranju države zaposlenja (član 20);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 2,3,4,5 i 6 ovog člana može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od tri mjeseca do šest mjeseci."

Prestanak važenja

Član 16

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 117 Zakona o izmjenama i dopunama

zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG", broj 40/11).

Stupanje na snagu

Član 17

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj 19-5/13-1/4

EPA 81 XXV

Podgorica, 9. jul 2013.godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r.